ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН ВАЗОВ”

Русе, п.к. 7000, ул.”Д-р Петър Берон” № 20; директор - 834-647;
зам.-директор - 834-484; e-mail info-1806106@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ,
ТЕОДОРА ЙОРДАНОВА .....
Директор на ОУ „Иван Вазов“, гр.Русе

СЪГЛАСУВАЛИ:

МАРИЯНА ПЕНЧЕВА.....
Председател на СС
на СО към КТ „Подкрепа“

ЦВЕТИНА ИВАНОВА.....
Председател на СД
на Независим учителски синдикат

СИМЕОНКА БОГДАНОВА.....
Председател на СС
на Синдикат на българските учители

ПРАВИЛНИК

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН ВАЗОВ“

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА ПЪРВА ... 3
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ... 3
РАЗДЕЛ I ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА ... 3
РАЗДЕЛ II ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ И ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ... 3
РАЗДЕЛ III ЦЕЛИ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ... 3
РАЗДЕЛ IV ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ ... 4
ГЛАВА ВТОРА ... 5
ЕЗИК В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ... 5
ГЛАВА ТРЕТА ... 6
УЧИЛИЩЕТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ... 6
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ... 7
УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ ... 7
РАЗДЕЛ I ВИДОВЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. СТЕПЕНИ, ЕТАПИ И ВИДОВЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ ... 7
РАЗДЕЛ II УЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА - СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ ... 7
РАЗДЕЛ III УЧЕБЕН ПЛАН ... 8
РАЗДЕЛ IV ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ ... 10
РАЗДЕЛ V УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ ... 10
РАЗДЕЛ VI ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ ... 13
РАЗДЕЛ VII ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ... 17
РАЗДЕЛ VIII ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС, ЕТАП И СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ през учебната 2026/2027 г. ... 22
РАЗДЕЛ IX ПЛАН-ПРИЕМ. ПОСТЪПВАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ... 24
ГЛАВА ПЕТА ... 24
ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ... 24
РАЗДЕЛ I ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ... 24
РАЗДЕЛ II ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИ ... 29
РАЗДЕЛ III САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ ... 32
ГЛАВА ШЕСТА ... 36
РОДИТЕЛИ ... 36
ГЛАВА СЕДМА ... 37
УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ... 37
РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ... 37
РАЗДЕЛ II ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ... 38
РАЗДЕЛ III ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ... 41
РАЗДЕЛ IV КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ... 42
РАЗДЕЛ V ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ... 44
ГЛАВА ОСМА ... 44
ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ ... 44
ГЛАВА ДЕВЕТА ... 45
ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ ... 45
ГЛАВА ДЕСЕТА ... *46*

НАСТОЯТЕЛСТВА 46
ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА 47
ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС 47
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ 47
ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА 51
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ 51
ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА 52
ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО 52
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ 53

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

РАЗДЕЛ I ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА

Чл. 1. С този Правилник се уреждат:

(1) Структурата, функциите и управлението на ОУ „Иван Вазов", правата и задълженията на директор, заместник-директори, учители, ученици и служители в училището, родители, както и организацията на образователния процес, налагането на санкции и награди, издаването на документи за завършен клас, етап или степен на образование;

(2) Правилникът урежда отношенията в процеса на обучение и възпитание при пълно зачитане и уважение на човешката личност.

Чл. 2. Правилникът е изработен на основание на чл. 28 ал.1 от ЗПУО и:

(1) Закона за предучилищно и училищно образование;

(2) Държавни образователни стандарти;

(3) Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2021-2030 година.

РАЗДЕЛ II ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ И ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 3. (1) Образованието като процес включва обучение, възпитание и социализация.

(2) Образованието е национален приоритет и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование;

2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;

4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;

5. запазване и развитие на българската образователна традиция;

6. хуманизъм и толерантност;

7. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;

8. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;

9. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование;

10. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;

11. ангажираност на юридически лица с нестопанска цел, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпроси на образованието.

РАЗДЕЛ III ЦЕЛИ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 4. (1) Основните цели на предучилищното и училищното образование в ОУ „Иван Вазов" – Русе са:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;

3. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;

4. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;

5. ранно откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;

6. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;

7. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

8. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

9. формиране на толерантност и уважение към правата на учениците и хората с увреждания;

10. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;

11. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;

12. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

Чл. 5 Училището осигурява условия за придобиване на основно образование.

РАЗДЕЛ IV ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 6. (1) Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот.

(2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл. 7. (1) Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето.

(2) Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, съгласно чл. 8, ал. 3 от ЗПУО.

(3) Началото на училищното образование може да се отложи с една учебна година, когато здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас, установено по ред, определен в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗПУО.

Чл. 8. (1) Задължителното училищно образование в ОУ „Иван Вазов“ – Русе е безплатно за учениците.

(2) Училищното образование в ОУ „Иван Вазов“ – Русе е безплатно и след задължителната училищна възраст за:

1. българските граждани;

2. гражданите на друга държава членка;

3. гражданите на трети държави:

а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;

б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;

в) приети по актове на Министерския съвет;

г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;

д) за които това е предвидено в специален закон;

е) търсещи или получили международна закрила в страната.
(3) Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет, и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на децата и учениците.
Чл. 9. (1) Училищното образование в Република България е светско.
(2) В системата на училищното образование не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.
Чл. 10. (1) Всеки гражданин упражнява правото си на образование съобразно своите предпочитания и възможности в училището по негов избор, доколкото в ЗПУО и в подзаконовите актове по прилагането му не е предвидено друго.
(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните – от учениците със съгласието на техните родители.
(3) Изборът на критерии за прием се извършва от педагогическия съвет.
(4) Редът и условията за прием при преместване в ОУ„Иван Вазов“ извън ал. 3 се определят от училището.

ГЛАВА ВТОРА

ЕЗИК В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 11. (1) Официалният език в ОУ „Иван Вазов“ – Русе е българският.
(2) Училищното образование се осъществяват на български език с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО.
(3) Изучаването и използването на българския език в ОУ „Иван Вазов“ – Русе е право и задължение на всеки ученик.
(4) Учениците, за които българският език не е майчин, имат право да изучават и майчиния си език при условията и по реда на ЗПУО.
Чл. 12. (1) На учениците в ОУ „Иван Вазов“ – Русе се осигуряват условия за усвояване на български книжовен език.
(2) Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички ученици, които се обучават в ОУ „Иван Вазов“ – Русе.
(3) Усвояването на българския книжовен език се свързва с изисквания към устната и към писмената реч.
(4) Изискванията към устната и към писмената реч на учениците се определят в държавния образователен стандарт за предучилищното образование и в държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка в частите им, отнасящи се до обучението по български език и литература, както и до жанровете на ученическите текстове, които следва да се усвоят в процеса на училищно образование.
Чл. 13. Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на училищното образование чрез:
1. обучение по образователното направление и по учебния предмет Български език и литература;
2. обучение по останалите образователни направления и учебни предмети, по които обучението се осъществява на български език;
3. общуване в ОУ „Иван Вазов“ – Русе.
Чл. 14. Усвояването на българския книжовен език се изразява в:
1. изграждане на компетентности по български език и на грамотност за четене и постигането на базова, функционална и комплексна грамотност;
2. овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка (Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка);

3. спазване на книжовно-езиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в заниманията по интереси;
4. спазване на книжовно-езиковите норми в системата на училищното образование при общуването на учителите, директора и другите педагогически специалисти с учениците.
Чл. 15. Учителите са длъжни да преподават на български език и да подпомагат децата и учениците при овладяването и прилагането на книжовно-езиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на Чужд език и учебните предмети, които се изучават на чужд език.
Чл. 16. (1) Овладяването и прилагането на книжовно-езиковите норми на българския език от учениците е обект на проверка и оценка от учителя в учебните часове по учебния предмет Български език и литература.
(2) Степента на усвояване на българския книжовен език от учениците се установява и чрез националните външни оценявания.
(3) Спазването на книжовно-езиковите норми в ОУ „Иван Вазов“ – Русе се подпомага и контролира от учителите и другите педагогически специалисти.
Чл. 17. Допълнително обучение по български език и литература като част от общата подкрепа за придобиване на очакваните резултати от обучението по учебния предмет, определени в учебната програма за съответния клас, се провежда чрез допълнителни учебни часове извън училищния учебния план по време на учебните занятия и/или по време на лятната ваканция, съобразно потребностите на всеки ученик.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧИЛИЩЕТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 18. (1) По смисъла на чл. 25 от ЗПУО училището е институция в системата на училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и етап и/или за придобиване на степен на образование.
Чл. 19. (1) Училището притежава обикновен собствен печат и печат с изображение на държавния герб.
(2) Печатът с изображение на държавния герб се полага върху свидетелство за основно образование.
(3) Печат с изображение на държавния герб се полага и върху приложенията и дубликатите на документите по ал. 2.
Чл. 20. По смисъла на чл. 36 от ЗПУО ОУ„Иван Вазов” е общинско.
Чл. 21. Според вида на подготовката ОУ „Иван Вазов” е неспециализирано (чл. 37 от ЗПУО).
Чл. 22. Според етапа или степента на образование ОУ „Иван Вазов” е основно (I –VII клас включително) (Чл. 38 от ЗПУО).
Чл. 23. ОУ „Иван Вазов” е дневно по смисъла на чл. 42, ал. 1 от ЗПУО.
Чл. 24.(1) ОУ „Иван Вазов“ – Русе осигурява общообразователна и разширена подготовка за ученици от I до VII клас.
(2) В процеса на училищното образование религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети. При условията и по реда на ЗПУО в процеса на училищното образование може да се изучава и учебният предмет Религия.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

РАЗДЕЛ I ВИДОВЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. СТЕПЕНИ, ЕТАПИ И ВИДОВЕ УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 25. (1) Според степента образованието в ОУ „Иван Вазов" е основно. (Чл. 73, ал. 1 от ЗПУО)

(2) Обучението за придобиване на основно образование в ОУ „Иван Вазов" – Русе се осъществява от I до VII клас включително в два етапа, както следва (Чл. 73, ал. 2 от ЗПУО)

1. начален – от I до IV клас включително;
2. прогимназиален – от V до VII клас включително.

Чл. 26. (1) Според подготовката училищното образование е общо (Чл. 74, ал. 1 от ЗПУО).

(2) Общото образование се осъществява в основната степен чрез обучение за придобиване на общообразователната и разширената подготовка.

РАЗДЕЛ II УЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА - СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ

Чл. 27. (1) Училищната подготовка е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование.

(2) Училищната подготовка се придобива чрез обучение по учебни предмети или модули, по учебни програми, утвърдени от министъра на образованието. Учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.

Чл. 28. (1) В процеса на училищното образование религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети.

(2) В процеса на училищното образование се изучават и учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие в децата и учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.

(3) Учебните предмети по ал. 2 се изучават по учебни програми, утвърдени от директора на училището. Учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.

Чл. 29. (1) Общообразователната подготовка обхваща следните групи ключови компетентности:

1. компетентности в областта на българския език;
2. умения за общуване на чужди езици;
3. математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите;
4. дигитална компетентност;
5. умения за учене;
6. социални и граждански компетентности;
7. инициативност и предприемчивост;
8. културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
9. умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.

(2) Общообразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общообразователни учебни предмети.

(3) Целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка, както и общообразователните учебни предмети по ал. 2 се определят с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка /Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка/.

Чл. 30. (1) За учениците, които се обучават по индивидуални учебни планове, се утвърждават индивидуални учебни програми.
(2) Индивидуалните учебни програми се утвърждават от директора по предложение на екипа за подкрепа за личностно развитие.
(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика се създава със заповед на директора за определения ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО;
(4) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика, след извършването на оценката на необходимостта от допълнителна подкрепа, разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми по един или повече учебни предмети за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изявени дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗПУО за съответната учебна година, когато такива са необходими, с информираното писмено съгласие на родителя/ представителя на детето/ лицето, което полага грижи за детето.
Чл. 31. (1) Разширената подготовка обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общообразователната подготовка.
(2) Разширената подготовка се придобива чрез изучаване на общообразователни учебни предмети по чл. 77, ал. 2, предвидени за изучаване в процеса на училищното образование, както и на учебни предмети по чл. 76, ал. 1, 3, 4 и 5 от ЗПУО.
(3) Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка се определят с училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.
(4) Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 3 и 4 от ЗПУО се определя с учебни програми, утвърдени от директора на училището.
Чл. 32. (1) Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложбите им. (чл. 85, ал. 1 от ЗПУО)
(2) Учебните предмети, модулите и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.
(3) Съдържанието на допълнителната подготовка, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗПУО се определя в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

РАЗДЕЛ III УЧЕБЕН ПЛАН

Чл. 33. (1) Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети за придобиване на училищната подготовка (чл. 87 от ЗПУО).
(2) Структурата на учебния план обхваща три раздела:
1. раздел А – задължителни учебни часове;
2. раздел Б – избираеми учебни часове;
3. раздел В – факултативни учебни часове.

Чл. 34. В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователната подготовка (чл. 88 от ЗПУО).
Чл. 35. (1) В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на разширената подготовка и/или профилираната подготовка (чл. 89 от ЗПУО)
(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети от области по Чл. 28, ал. 1, 2 и 3 от настоящия правилник.
Чл. 36. Във факултативните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на допълнителната подготовка (чл. 90 от ЗПУО)
Чл. 37. (1) Въз основа на съответния рамков учебен план за ученици първи, втори, трети, четвърти, пети, шести и седми клас за 2026/2027 г. е разработен училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите на училището.
(2) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.

(3) Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година.
(4) Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора след съгласуване с Обществения съвет. Училищният учебен план не може да се променя през учебната година.
(5) Училищният учебен план съдържа:
1. броя на учебните седмици по класове;
2. наименованията на учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А;
3. годишния брой на учебните часове, определени за изучаването на всеки от учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А, по класове, етапи и степени на образование;
4. общия годишен брой на избираемите учебни часове в раздел Б;
5. максималния годишен брой на факултативните учебни часове в раздел В.

Чл. 38. (1) Извън часовете по чл. 33, ал. 1 и 2 от настоящия Правилник и чл. 92, ал. 1 и 2 от ЗПУО в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.
(2) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.
(3) Организирането и провеждането на спортни дейности по ал. 1 за ученици в първи, втори, трети, четвърти, пети, шести и седми клас за 2026/2027 г. се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация „учител“ или „треньор“ по даден вид спорт.
(4) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 39. (1) Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение, както и при необходимост за (чл. 95 от ЗПУО):
1. учениците със специални образователни потребности, които се обучават в дневна или комбинирана форма на обучение;
2. учениците с изявени дарби, които се обучават в комбинирана форма на обучение.

(2) Индивидуалният учебен план по ал. 1 се утвърждава със заповед на директора и изпълнението му се контролира ежемесечно от регионалното управление на образованието.
(3) Индивидуалният учебен план се разработва за учебна година с изключение на случаите, предвидени в държавния образователен стандарт за учебния план.
(4) Индивидуалният учебен план може да определя разпределение на учебното време по един или по повече учебни предмети, което е различно от рамковия, типовия и училищния учебен план.
(5) Индивидуалният учебен план на учениците със специални образователни потребности може да съдържа само част от учебните предмети, определени в рамковия, типовия или в училищния учебен план.
(6) За обучението по всеки предмет от индивидуалния учебен план екипът за подкрепа за личностно развитие разработва индивидуална учебна програма, която се утвърждава от директора на училището.
(7) Индивидуалната учебна програма по ал. 6 за учениците със специални образователни потребности се разработва въз основа на рамкови изисквания, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 40. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище (чл. 97 от ЗПУО).
(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

РАЗДЕЛ IV ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл. 41. (1) Училищното образование в ОУ „Иван Вазов“ – Русе се организира в последователни класове (чл. 98 от ЗПУО).

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл. 42. (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

(4) При условията на този правилник за ученик от паралелка може да се организира и индивидуално обучение по отделен учебен предмет.

РАЗДЕЛ V УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл. 43. (1) Училищното образование се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време. (чл. 101 от ЗПУО и чл. 2, ал. 1 от Наредба 10 за организация на дейностите в училищното образование).

(2) Учебната година за всички форми на обучение, с изключение на самостоятелната, включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

(3) Учебното време за самостоятелната форма се организира от училището чрез изпити и от ученика, който се подготвя самостоятелно за тях.

(4) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Чл. 44. (1) Учебната година включва два учебни срока. (чл. 4. от Наредба 10)

(2) Продължителността на първия учебен срок е между 17 и 18 учебни седмици. За всяка учебна година краят на първия учебен срок е последният работен ден на седмицата в рамките на периодите по ал. 1.

(3) Продължителността на втория срок се определя със заповед на министъра на образованието и науката по чл. 104, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Чл. 45. (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

(3) Учениците могат да участват в състезания от държавния и международния спортен календар на българските спортни федерации по съответния вид спорт и през почивните дни.

Чл. 46. (1) Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна.

(2) Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при желание на родителите, както и от V до VII клас при желание на родителите и съобразно възможностите на училището.

(3) Условията и редът за организиране и провеждане на полудневната и целодневната организация на учебния ден се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 47. (1) Учебният ден е организиран в една смяна, както следва:

Първи и втори срок – преди обяд:

- I а, б, в;

- II а, б, в;
- III а, б, в;
- IV а, б, в;
- V а, б, в;
- VI а, б, в;
- VII а, б, в;

След обяд:

- ГЦОУД 1, ГЦОУД 2, ГЦОУД 3;
- ГЦОУД 4, ГЦОУД 5, ГЦОУД 6;
- ГЦОУД 7, ГЦОУД 8, ГЦОУД 9;
- ГЦОУД 10, ГЦОУД 11.

(2) Началото и краят на учебния ден се определят със заповед на директора на училището преди началото на учебната година.

(3) Учебният ден за учениците от начален етап и прогимназиален етап започва в 8:00 часа.

(4) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

Чл. 48. (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка е:

1. тридесет и пет минути – в I и II клас;
2. четиридесет минути - в III - VII клас.

(2) Продължителността на учебния час по ал. 1, т. 1 – 2 се отнася и за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

(3) При целодневна организация на учебния ден продължителността на учебните часове е

1. тридесет и пет минути – в ГЦОУД I и II клас;
2. четиридесет минути – в ГЦОУД III - IV клас.

Чл. 49. (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 48, ал. 1 може да бъде намалена до 20 минути със заповед на директора на училището.

(2) В случаите и по реда на ал. 1 директорът може да намалява и продължителността на самоподготовката, дейностите по занимания и интереси и организиран отдих и физическа активност при целодневна организация на учебния ден.

(3) В случаите по ал. 1 и ал. 2 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението и създава организация за уведомяване на родителите на учениците.

Чл. 50. (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове в училището се определят от директора и са с продължителност не по-малко от 10 и не повече от 30 минути.

(3) Директорът на училището осигурява за учениците поне една почивка не по-малка от 20 минути.

(4) При липса на условия обучението на всички паралелки в училището да бъде само преди обяд, две от почивките между часовете могат да са с продължителност не по-малка от 5 мин. по решение на педагогическия съвет и със съгласието на съвета на настоятелите.

(5) Продължителността на часовете и на почивките между учебните часове е както следва:

Първа смяна /НЕ, I и II клас /	**Първа смяна /НЕ,** III и IV клас /
1 час – 08:00 – 08:35	1 час – 08:00 – 08:40
2 час – 08:50 – 09:25	2 час – 08:50 – 09:30
3 час – 09:50 – 10:25	3 час – 09:50 – 10:30
4 час – 10:40 – 11:15	4 час – 10:40 – 11:20
5 час – 11:30 – 12:05	5 час – 11:30 – 12:10
6 час – 12:20 – 12:55	6 час – 12:20 – 13:00

Първа смяна /ПЕ, V–VII клас /

1 час – 08:00 – 08:40
2 час – 08:50 – 09:30
3 час – 09:50 – 10:30
4 час – 10:40 – 11:20
5 час – 11:30 – 12:10
6 час – 12:20 – 13:00
7 час – 13:10 – 13:50

(6) Броят на учебните седмици в една учебна година и разпределението им по класове се определят с държавния образователен стандарт за учебния план.
(7) Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с държавния образователен стандарт за учебния план.
Чл. 51. Седмичното разписание се съобразява с Наредба № 10 от 19 юни 2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания. То се утвърждава от директора на училището не по-късно от три дни преди започване на всеки учебен срок.
(1) Учебните часове от раздели А и Б от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание.
(2) Седмичното разписание се разработва в съответствие с наредбата на министъра на здравеопазването, издадена на основание чл. 34, ал. 2 във връзка с § 1, т. 11, буква „ж" на Закона за здравето, и се утвърждава със заповед от директора на училището не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок. (чл. 11 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование).
Чл. 52. (1) За всяка учебна година министърът на образованието и науката определя със заповед:
1. началото и края на ваканциите с изключение на лятната;
2. неучебните дни;
3. началото и края на втория учебен срок.
(2) Начало и край на ваканциите с изключение на лятната през учебната 2026/2027 година:

Начало и край на ваканциите (с включени празнични и почивни дни) с изключение на лятната:
31.10.2026 г. – 02.11.2026 г. вкл. есенна
24.12.2026 г. – 03.01.2027 г. вкл. коледна
30.01.2027 г. – 02.02.2027 г. вкл. междусрочна
03.04.2027 г. – 11.04.2027 г. вкл. пролетна за I – XI клас
08.04.2027 г. – 11.04.2027 г. вкл. пролетна за XII клас

Начало на втория учебен срок:
03.02.2027 г. – I – XII клас

Неучебни дни:
05.05.2027 г. и 07.05.2027 г. – неучебни дни за I – XI клас
19.05.2027 г. – задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература
21.05.2027 г. – втори задължителен държавен зрелостен изпит и задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация
25.05.2027 г. – неучебен ден
18.06.2027 г. – изпит по български език и литература от националното външно оценяване в края на VII и по български език и литература с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас

21.06. 2027 г. – изпит по математика от националното външно оценяване в края на VII и по математика с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас.

Край на втория учебен срок:
13.05.2027 г. XII клас
02.06.2027 г. I – III клас
16.06.2027 г. IV – VI клас
02.07.2027 г. V – VI клас (за паралелки в спортни училища)
02.07.2027 г. VII – XI клас (в периода 05.07.2027 г. – 31.08.2027 г. + 2 седмици за производствена практика за учениците в паралелки с професионална подготовка в X и XI клас и + 4 седмици за практическо обучение в реална работна среда за учениците в дуална система на обучение в XI клас)

Чл. 53. (1) Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни – за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.
(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.
(3) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.
(4) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.
(5) Временни разместванията в седмичното разписание на часовете се извършват единствено от директор/ ЗДУД при определени обстоятелства (отсъствия на учители поради болест, законово установен отпуск, при аварийни ситуации или обявена извънредна епидемична обстановка и др.) и се утвърждават със заповед на директора.
(6) Временните разместванията в седмичното разписание се поставят на информационните табла в училище.

РАЗДЕЛ VI ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 54. (1) Формите на обучение в ОУ „Иван Вазов"са:
1. дневна;
2. индивидуална;
3. самостоятелна;
4. дистанционна;
5. комбинирана.

(2) Училищното обучение се осъществява в дневна форма, освен в случаите, предвидени в този раздел.
(3) Ученикът не може да се обучава в повече от две форми на обучение едновременно.
Чл. 55. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 10, ал. 2 и при спазване изискванията на този правилник.
(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:
1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;
6. ученик със специални образователни потребности.

(3) Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.
(4) При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип по чл. 190, ал.1 от ЗПУО извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя при условията на чл. 10 от настоящия правилник.
Чл. 56. (1) Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи (чл. 108 от ЗПУО).
(2) Обучението в самостоятелната и в индивидуалната форма се организира за отделен ученик.
(3) Обучението в комбинираната форма се организира в паралелки и в групи, а за отделни учебни предмети – за отделен ученик.
Чл. 57. (1) В индивидуална форма може да се обучават (чл. 111 от ЗПУО):
1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;
2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;
3. ученици с изявени дарби;
4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл. 55, ал. 4;
5. учениците в случаите по чл. 55, ал. 2, т. 1 – 4.
(2) Индивидуалната форма включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.
(3) Обучението се осъществява по индивидуален учебен план (чл. 95 от ЗПУО).
(4) Индивидуалните учебни часове се провеждат в училището. В случаите по ал. 1, т. 1, когато ученикът не може да посещава училището, учебните часове се организират в домашни или болнични условия, а в случаите по ал. 1, т. 4 – и в център за подкрепа за личностно развитие.
Чл. 58. (1) В самостоятелна форма може да се обучават (чл. 112 от ЗПУО):
1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 10, ал. 2;
3. ученици с изявени дарби;
(2) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.
(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага училищният учебен план за дневна форма.
(4) Учениците по ал. 1, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на този закон в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.
(5) Самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.
(6) За провеждането и организацията на самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 в съответствие с изискванията на този закон се осъществява контрол на всеки учебен срок от експертната комисия към регионалното управление на образованието по ал. 5. В комисията задължително участва представител на Агенцията за социално подпомагане.
Чл. 59. (1) Комбинирана форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план (чл. 114 от ЗПУО).

(2) Обучението в комбинирана форма се извършва по училищния учебен план или по индивидуален учебен план – за ученици със специални образователни потребности и за ученици с изявени дарби.
(3) Комбинирана форма на обучение може да се организира за:
1. ученик със специални образователни потребности;
2. ученик с изявени дарби;
3. ученик в класовете от основната степен на образование, преместен в училище, в което не се изучава чуждият език, който ученикът е изучавал преди преместването си, при условие че в населеното място няма училище от същия вид, в което този език да се преподава;
4. ученик в VII клас, преместен в училище, в което не се изучава учебен предмет от разширената подготовка, който ученикът е изучавал преди преместването си, ако преместването се извършва след началото на втория учебен срок.
(4) В случаите по ал. 3, т. 3 и 4 вместо чуждия език или съответния учебен предмет от разширената подготовка, предвиден в училищния учебен план, се организира индивидуално обучение по чуждия език или по учебния предмет, който ученикът е изучавал преди преместването си. Индивидуалното обучение се осъществява от друго училище – по реда на чл. 113, ал. 4, 6 и 7 от ЗПУО или от приемащото училище – по реда на чл. 112, ал. 3 и 4 от ЗПУО.
(5) В случаите по ал. 3, т. 1 индивидуалното обучение може да се осъществява по един или по няколко учебни предмета. Индивидуалното обучение се осъществява от училището – по реда на чл. 111, ал. 2 – 5 от ЗПУО, или от друго училище – по реда на чл. 113, ал. 4, 6 и 7 от ЗПУО.
(6) В случаите по ал. 3, т. 2 индивидуалното обучение се осъществява по един или няколко учебни предмета, по които ученикът е показал трайни способности и постижения, надвишаващи постиженията на неговите връстници. Индивидуалното обучение се осъществява от училището по реда на чл. 111, ал. 2 – 5 от ЗПУО.
Чл. 60. (1) Организацията на обучението в дневна, индивидуална, самостоятелна и комбинирана форма на обучение, както и условията и редът за преминаване от една форма на обучение в друга се уреждат с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.
(2) Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците
(3) За провеждането и организацията на самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 1, т. 2 в съответствие с изискванията на ЗПУО се осъществява контрол на всеки учебен срок от експертната комисия към регионалното управление на образованието по ал. 5. В комисията задължително участва представител на Агенцията за социално подпомагане (чл. 112, ал.7 от ЗПУО).
Чл. 61. (1) Дистанционна форма може да се организира за обучение в класовете от V до VII включително за (чл. 113, ал. 1 от ЗПУО):
1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. ученици със специални образователни потребности;
3. ученици с изявени дарби;
4. ученици, които поради семейни причини пребивават трайно на територията на друга държава и не могат да посещават училище на нейната територия.
(2) По изключение, когато ученикът е на лечение в чужбина за период над 30 дни, дистанционна форма може да се организира за обучение и в класовете от I до IV включително (чл. 113, ал. 2 от ЗПУО).
(3) Обучението в дистанционна форма се провежда по училищен учебен план, разработен въз основа на съответния рамков учебен план за дистанционна форма (чл. 113, ал. 4 от ЗПУО);

(4) Обучението в дистанционна форма по ал. 3 за учениците със специални образователни потребности и за учениците с изявени дарби може да се осъществява и по индивидуален учебен план, разработен въз основа на съответния рамков учебен план за дистанционна форма (чл. 113, ал. 5 от ЗПУО).
(5) Дистанционната форма на обучение се осъществява чрез средствата на съвременните информационни и комуникационни технологии и включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и присъствени изпити за определяне на срочни или годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план (чл. 113, ал. 6 от ЗПУО).
(6) Дистанционна форма на обучение може да се организира от училище, което разполага с необходимите технически и технологични условия в съответствие с държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. За обучението в дистанционна форма ученикът самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични средства (чл. 113, ал. 7 от ЗПУО).
Чл. 62. (чл. 115а. от ЗПУО) **(1)** Когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е преустановен, както и в случаите по чл. 105, ал. 1, 3 и 5, от ЗПУО, с изключение на обявяването на ден за честване на празника на общината, след заповед на министъра на образованието и науката обучението на учениците, записани в дневна, вечерна, индивидуална и комбинирана форма на обучение и в дуална система на обучение, се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.
(2) В иновативни училища като елемент на иновация по отношение на организацията, свързана с подобряване на качеството и с повишаване на резултатите от обучението, се допуска присъственото обучение в училището за учениците от V до VII клас в дневна, вечерна или комбинирана форма, да бъде съчетано със синхронно обучение от разстояние в електронна среда, но за не повече от 20 на сто от задължителните и/или избираемите учебни часове по един или повече учебни предмети, за които това е приложимо.
(3) По избор на ученика или родители и след заповед на директора на училището, при наличие на необходимите технически и технологични средства, обучение от разстояние в електронна среда за не повече от 30 учебни дни може да се осъществява и за ученик, записан в дневна, вечерна, индивидуална или комбинирана форма на обучение, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище.
(4) При обявена извънредна епидемична обстановка, когато присъственият образователен процес в училището не е преустановен, при наличие на необходимите технически и технологични средства, обучението в дневна, индивидуална или комбинирана форма от разстояние в електронна среда може да се извършва за отделен ученик за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка:
1. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето му;
2. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес;
3. по избор на ученика или родителя при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.
(5) В случаите по ал. 4, т. 1 - 3, когато училището не може да осигури провеждането на дистанционни учебни часове, възможности за обучение от разстояние в електронна среда могат да се предоставят от друго, определено от регионалното управление на образованието училище, което предлага такова обучение или организира дистанционна форма на обучение.
(6) Обучението от разстояние в електронна среда включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

(7) Обучението от разстояние в електронна среда се извършва от учителите в рамките на уговорената продължителност на работното им време, като изпълнението на нормата преподавателска работа се урежда в държавния образователен стандарт за нормирането и заплащането на труда.

Чл. 63 (1) Организацията на обучението в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна и комбинирана форма на обучение, както и условията и редът за преминаване от една форма на обучение в друга се уреждат с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование (чл. 116, ал. 1 от ЗПУО).

(2) Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците (чл. 116, ал. 2 от ЗПУО) за първи, втори, трети, четвърти, пети, шести и седми клас, съгласно Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

РАЗДЕЛ VII ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 64. (1) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация и се определя с ДОС за оценяване на резултатите от обучението на ученицитеза учениците в първи, втори, трети, четвърти, пети, шести и седми клас за 2026/2027 г.

(2) Основните цели на оценяването са:

1. диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;
2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

(3) Оценяване се извършва:

1. в процеса на обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

Чл. 65. Изпитите за промяна на оценка по учебен предмет са:

1. поправителни изпити;
2. изпити за промяна на годишна оценка – за VII клас;

Чл. 66. (1) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове, е слаб (2).

(2) Поправителни изпити не се полагат от учениците, които се обучават в класовете от I до IV клас в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма на обучение и възрастта им е съответна за този клас или я надхвърля, но не с повече от три години.

(3) Учениците по ал. 2, чиято възраст надхвърля с повече от три години съответната за този клас възраст, полагат поправителни изпити.

(4) За учениците по ал. 2, които се обучават в дневна, индивидуална, дистанционна или комбинирана форма и не са усвоили компетентностите, заложени в учебната програма за I, за II или за III клас, или имат годишна оценка слаб (2) по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или в избираемите учебни часове от училищния учебен план в IV клас, се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция след съответния клас при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(5) Поправителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет.

(6) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

(7) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.
(8) Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не по-късно от 10 октомври.
Чл. 67. (1) Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия за VII клас.
(2) Изпитът за промяна на годишната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.
(3) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по реда на чл. 23 от Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците.
(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка.
(5) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.
Чл. 68. Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет се полагат от:
1. учениците, обучавани в дневна, във вечерна, както и в комбинирана форма при обучението при условията и по реда на дневна форма, чиито отсъствия надхвърлят 25 % от учебните часове по отделен предмет или модул, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен минималният брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 при спазване на принципа за ритмичност по чл. 11, ал. 1;
2. учениците, обучавани в дистанционна и в индивидуална форма, които до началото на втория учебен срок се преместват от форма на обучение, при която не се прилага текущо оценяване, или започват обучението си в системата на предучилищното и училищното образование;
3. учениците, обучавани в комбинирана форма в случаите по чл. 114, ал. 3, т. 3 и 4 ЗПУО при условията на индивидуално обучение по реда на дистанционната форма, които до началото на втория учебен срок се преместват от форма на обучение, при която не се прилага текущо оценяване, или започват обучението си в системата на предучилищното и училищното образование.
Чл. 69. (1) Изпити за определяне на годишна оценка по учебен предмет се полагат присъствено в училище от:
1. учениците, обучавани в задочна и в самостоятелна форма на обучение;
2. учениците, обучавани в индивидуална и дистанционна форма на обучение, които след началото на втория учебен срок се преместват от форма на обучение, при която не се прилага текущо оценяване, или започват обучението си в системата на предучилищното и училищното образование;
3. учениците, обучавани в комбинирана форма в случаите по чл. 114, ал. 3, т. 3 и 4 ЗПУО при условията на индивидуално обучение по реда на дистанционната или на самостоятелната форма, които след началото на втория учебен срок се преместват от форма на обучение, при която не се прилага текущо оценяване, или започват обучението си в системата на предучилищното и училищното образование;
4. в случаите по чл. 22, ал. 6, когато учениците нямат годишна оценка по учебен предмет.
(2) Изпитът за определяне на годишна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас и за съответния вид подготовка.
Чл. 70. **(1)** Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити (чл. 118 от ЗПУО)

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.
(3) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.
(4) За учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, заложени в нея.
(5) Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.
(6) Изпитите са:
1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката;
4. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
5. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

Чл. 71. (1) В зависимост от оценяващия оценяването може да е (чл. 119 от ЗПУО):
1. вътрешно – когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно – когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(2) В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:
1. национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
4. групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
5. индивидуално – за отделен ученик.

(3) В края на IV и VII клас със заповед на министъра се определят дати за провеждане на национално външно оценяване за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.
(4) Форматът на националното външно оценяване по ал. 3, учебните предмети, по които то се извършва, както и условията и редът за организацията и провеждането му се определят с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 72. (1) Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.
(2) В зависимост от функцията си поставената оценка може да бъде:
1. текуща оценка – установява степента на постигане на конкретните учебни цели и осигурява информация за резултатите от обучението на ученика;
2. срочна оценка – поставя се в края на учебния срок и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет през съответния срок;
3. годишна оценка – поставя се в края на учебната година и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет и/или модул през годината.

Чл. 73. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател.
(2) Оценките, които може да се поставят са отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2).

(3) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението на ученика е:
1. отличен – ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;
2. много добър – ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко – и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;
3. добър – ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;
4. среден – ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;
5. слаб – ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложени като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.
(4) В случаите, когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя, както следва:
1. за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
2. за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
3. за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
4. за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
5. за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен
Оценката съдържа качествен и количествен показател (чл. 120 от ЗПУО).
(5) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.
(6) На учениците от I, II и III клас се поставят само оценки с качествен показател.
(7) На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.
(8) Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.
Чл. 74. (1) Оценяването в процеса на училищното обучение има за цел установяване на постигнатите резултати от обучението и напредъка на учениците по учебен предмет от общообразователната и разширената подготовка и поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.
(2) Степента на постигане на резултатите в процеса на училищното обучение се изразява чрез поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(3) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване за текущите изпитвания се подготвят от преподаващия учител с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма и отнесени към отделна тема или комплекс от теми.
(4) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване на изпитите по чл. 7, ал. 3 се изготвят с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма по учебния предмет за определен клас, и се утвърждават от директора на училището.
Чл. 75. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и втория учебен срок.
(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавани през предходната учебна година в задължителните учебни часове.
(3) Текущото изпитване по ал. 2 има диагностична функция с цел установяване на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.
Чл. 76. (1) Минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет за всеки учебен срок е:
1. Две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа включително седмично;
2. Три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план над 2 часа седмично;
(2) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал.1 се включва текущото изпитване по чл. 75, ал. 2.
Чл. 77. (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически.
(2) Според обхвата текущите изпитвания са индивидуални и групови.
(3 След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущите оценки.
(4) При текущите устни изпитвания оценяващия учител е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика.
(5) При текущите писмени изпитвания оценяващия учител е длъжен да аргументира писмено поставената оценка на ученика, с изключение на случаите, когато текущото писмено изпитване е под формата на тест с избираеми отговори и/или с кратък свободен отговор.
(6) Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация. (Наредба 11, чл. 25)
(7) Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:
1. в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
2. до две седмици след провеждане на изпитването - за текущите оценки от писмените изпитвания;
3. в деня на оформянето им – за срочните и за годишните оценки.
Чл. 78. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебен предмет.
(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.
Чл. 79. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.
(2) Класна работа се провежда по български език и литература и по математика – в прогимназиален етап.
(3) Класната работа по математика се провежда за един учебен час.
(4) Класната работа по български език и литература при обучение за придобиване на общообразователна подготовка се провежда в два слети часа.
Чл. 80. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите и за подпис от родителя.
(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

Чл. 81. (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:
1. за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;
2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни и/или контролни работи;
3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.
(2) Графикът по ал. 1 се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.
Чл. 82. (1) Срочната оценка се оформя от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната и разширена подготовка, и при вземане предвид на текущите оценки.
(2) По учебните предмети, изучавани в I, II и III клас не се формира срочна оценка.
(3) Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със специални образователни потребности по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки по чл. 9, ал. 8 (от Наредба 11).
(4) За учениците в начален етап, получили качествена оценка, която показва сериозни пропуски и необходимост от подкрепа, или срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 от ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.
(5) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 7, ал. 3, т. 2. (от Наредба 11).
(6) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 (от Наредба 11). В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.
(7) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.
(8) Годишната оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през един учебен срок, е срочната оценка за учебния срок, през който учебният предмет е изучаван.
(9) Когато ученикът е освободен по здравословни причини от изучаването на учебния предмет физическо възпитание и спорт и през двата срока на IV клас и VII клас при завършване на начален етап на основно образованиеи основно образованиене се поставя окончателна оценка по учебния предмет. В този случай срещу учебния предмет в задължителната училищна документация се записва „освободен“.
(10) Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

РАЗДЕЛ VIII ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС, ЕТАП И СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ през учебната 2026/2027 г.

Чл. 83. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко „среден (3)“ по всички учебни предмети, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове (чл. 122 от ЗПУО).
(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 84. (1) Ученик, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците (чл. 123 от ЗПУО).

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 85. (1) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложени в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години (чл. 124 от ЗПУО).

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 86. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа (чл. 126 от ЗПУО).

(2) За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка „слаб (2)“, през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл. 87. Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети или модули, по които има оценка „слаб (2)“. (чл. 127 от ЗПУО)

Чл. 88. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас. (чл. 128 от ЗПУО)

(2) Извън случаите по ал. 1 завършено обучение в определен клас се удостоверява с ученическа книжка.

Чл. 89. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование. (чл. 129 от ЗПУО)

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 90. (1) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация. (чл. 130 от ЗПУО)

(2) Учениците по чл. 120, ал. 7 (от ЗПУО), завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение.

Чл. 91. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт. (чл. 139 от ЗПУО).

Чл. 92. Условията и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се

определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап. (Чл. 140 от ЗПУО).

Чл. 93. (1) Изискванията към съдържанието на документите за завършен клас, етап или степен на образование се определят с държавния образователен стандарт за информацията и документите. (чл. 141 от ЗПУО).

(2) В документите за завършен етап от степента на образование и за завършено образование се посочва съответното ниво от Националната квалификационна рамка и от Европейската квалификационна рамка.

(3) Документите за завършено основно образование се регистрират в създаден от министъра на образованието и науката информационен регистър за водене на документи за завършено основно образование.

РАЗДЕЛ IX ПЛАН-ПРИЕМ. ПОСТЪПВАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ

Чл. 94. (1) Учениците постъпват в ОУ „Иван Вазов“ – Русе на местата, определени с училищния план-прием.

(2) Училищният план-прием определя броя на местата, на които учениците постъпват в първия от класовете на началния или на прогимназиалния етап. Този брой може да се променя от директора в следващите класове в съответствие с реално записаните ученици.

Чл. 95. Училищният план-прием се определя преди началото на учебната година от директора на училището при условията и по реда на държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и при спазване на държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 96. Освен в случаите, определени в ЗПУО, приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им.

Чл. 97. Условията и редът за приемане и преместване на учениците от I до VII клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование. Учениците се преместват при следните условия и ред:

(1) Подава се писмено заявление до директора от двамата родители на ученика.

(2) До три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява чрез НЕИСПУО директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т. 1; при необходимост от получаване на разрешение по чл. 106, ал. 3, чл. 106а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, чл. 107, ал. 3 и чл. 107а, ал. 5 тридневният срок започва да тече от датата на получаване на разрешението;

(3) До пет работни дни от получаване на информацията по т. 2 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищните учебни планове, по които ученикът се е обучавал в класовете в първи и втори гимназиален етап.

Чл. 98. При преместването си учениците от I до VII клас включително не полагат приравнителни изпити.

ГЛАВА ПЕТА

ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

РАЗДЕЛ I ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 99 (1) Учениците имат следните права (чл. 171 от ЗПУО):

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;

2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;

3. да избират профила и професията;

4. да избират между учебните предмети, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно - информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участват в проектни дейности;
10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди за високи постижения в учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и за приноса си за развитието на училищната общност:
13.1. устна похвала – изказва се пред целия клас;
13.2. писмена похвала – вписва се в ученическата книжка или бележник за кореспонденция;
13.3. писмено обявяване на благодарност чрез заповедната книга и благодарствено писмо до родителите;
13.4. похвална грамота и предметна награда от наградния фонд на УН;
13.5. плакет за високи постижения и издигане престижа на училището;
13.6. Вазовско отличие – 4. клас и Вазовска награда – 7. клас
13.7. Наградите по т.13.1 и т.13.2 се определят от учител или класен ръководител; по т.13.3 – от директор по предложение на учител или класен ръководител; по т.13.4, т.13.5, т.13.6 – от ПС – по предложение на учител или класен ръководител, **съгласно приет на ПС Регламент с критерии за номиниране на изявени ученици.**
(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.
Чл. 100. (1) Учениците имат следните задължения (чл. 172 от ЗПУО):
1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите – ученици, учители, служители в ОУ „Иван Вазов“, както и да не прилагат физическо и психическо насилие, включително и свързано с етнически, религиозни и полови различия;
4. забранява се пушенето и използването на всякакви тютюневи изделия, нагреваеми тютюневи продукти (напр. IQOS, glo), електронни цигари (вейп устройства със или без никотин), бездимни цигари, наргилета, никотинови течности и никотинови торбички (снус) и всякакви наркотични вещества на територията на училището (включително в сградата, двора и прилежащите му територии); да участват в хазартни игри;
5. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
6. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
7. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището; да не пречат на учителя при изпълнение на служебните му задължения, както и на съучениците си по време на учебните часове; да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
8. да спазват правилника за дейността на институцията;
9. да не бягат в класната стая и по коридорите; да не се пързалят по парапетите на стълбищата и да не се качват по първазите на прозорците;

10. да се явяват всеки ден в училище с помагалата, изискани от съответния учител за учебните занятия;
11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
12. да изпълняват указанията и възложените от учителя задачи и да съблюдават неговите изисквания;
13. да спазват установения ред в класните стаи по време на учебните часове и през междучасията;
14. да се явяват в училището с облекло и във вид, съгласно изискванията на този правилник: с дълъг, тъмен, едноцветен панталон/дънки (черен/и или тъмно син/и), тъмна едноцветна (тъмно синя или черна) пола до коленете; къси дънкови панталони до коленете, без кръпки; къси панталони (черни или тъмносини) – без кръпки. Униформата изключва анцуг, клин и спортно долнище – панталон. На учениците, с облекло неотговарящо на изискванията за униформа може да се напише забележка в електронния дневник, могат да бъдат отстранени от учебни занятия от дежурния учител, класния ръководител или учител констатирал нарушението. Родителят може да вземе ученика или да му осигури униформа, за да присъства в учебните часове. Ученик без униформа не се допуска до часове. Може да изчака на входа или до кабинката на охраната, докато не го вземе родител или докато не му осигурят униформа.
15. да носят униформеното облекло с емблемата на училището, което включва риза с дълъг ръкав или тениска, тъмен суитшърт с цип, блуза с дълъг ръкав, худи с емблемата на училището;
16. при провеждане на училищни и официални тържества или празници да носи униформеното облекло – риза с емблемата на училището;
17. да бъдат на обществени места с придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето;
18. да опазват материално-техническата база и чистотата в сградата, двора и прилежащите територии на училището;
19. да пазят чисто работното си място, класните стаи, кабинетите и физкултурния салон, като отпадъчните материали се изхвърлят на определените за тази цел места. При увреждане на училищното имущество, носят материална отговорност за причинените щети, които родителите възстановяват в едноседмичен срок: закупуват материали и правят ремонт; материално възстановяват съответния предмет или заплащат стойността на щетите или на необходимия ремонт; когато не е констатирана персонална вина класът/класовете, който/които в този ден са имали учебни занятия в тази стая, заплащат солидарно щетата; средствата се предават на домакина срещу документ;
20. при влизане в класната стая да оставят мобилните устройства, в т.ч. и смартчасовник на определените за целта места и да ги вземат отново след приключване на последния учебен час; да не използват мобилните си телефони и други технически и електронни средства по време на учебните часове без разрешение на учителя;
20.1 мобилните устройства, смартчасовници се съхраняват на определните за целта места и се връщат на учениците след приключване на последния учебен час;
20.2 мобилни устройства имат право да ползват ученици с диабет тип 1 за мониторинг и управление на здравословни показатели, без достъп до комуникационни приложения и интернет;
20.3 на ученици, които носят повече от едно мобилно устройство и предават само едното, ще бъдат взети мобилните устройства и предадени на директора за съхранение до пристигане на родител;
21. да идват на училище не по-късно от 10 минути преди началото на учебните занятия и да заемат определеното си място след биенето на първия звънец;
22. да не закъсняват безпричинно за учебните часове. **Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие - $\frac{1}{2}$, а закъснение на ученика за учебен**

час с повече от 20 минути – като едно отсъствие. Отсъствие на ученик от учебен час без уважителни причини е неизвинено отсъствие.
23. след биенето на първия звънец да бъдат в класната стая и да се приготвят за часа;
24. да не напускат класната стая при отсъствие на учител, докато дежурният ученик или отговорник на класа не изясни при директора/заместник-директора какво предстои за класа;
25. да осъществяват седмично дежурство по определен от класния ръководител график и да изпълняват функциите на дежурен ученик, а именно:
- отговарят за реда и дисциплината в класната стая /кабинета/ по време на междучасие;
- следят за опазване на имуществото и МТБ в класните стаи през междучасията и при констатирани нарушения своевременно уведомяват преподавателя или дежурен учител;
- информират преподавателите за отсъстващите ученици;
26. да полагат грижи за съхраняването на безплатните учебници - в тях не се пише, рисува, оцветява; в случай на преместване на ученик в друго училище по време на учебната година, ученикът връща учебниците и неизползваните учебни помагала, което класният ръководител удостоверява на обходен лист; в случай, че ученикът не върне учебник или при връщането му се установи, че поради неполагане на грижи от страна на ученика учебникът е негоден за следваща употреба, родителите/настойниците възстановяват учебника или неговата стойност в училището. При преместване на ученик в задължителна училищна възраст в друго училище, той връща учебниците си; приемащото училище му осигурява учебници от собствения си фонд;
27. да не унищожават, фалшифицират, укриват или злоупотребяват с училищна документация и училищна МТБ;
28. да не вземат принудително вещи и пари от съучениците си или да присвояват чужда вещ, намерена на територията на училището. Намерени чужди вещи в района и сградата на училището се предават на охраната.
29. да изслушат началния и периодичния инструктаж за правилата за безопасност и хигиена и противопожарна охрана; да се разписват в специална книга за инструктаж, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия за обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват;
30. да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:
- училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели;
- учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители;
- да не снимат или записват ученици, учители и служители без тяхно съгласие;
- не се разрешава изпращането или публикуването на снимки на ученици или на техни близки без предварително съгласие на родителите;
- забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи;
- при работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.
31. в часовете по физическо възпитание и спорт и спортни дейности да бъдат с установено игрално облекло (бяла тениска, спортно долнище/анцуг, къси гащета) и обувки; освободените /облекчените/ от физически /динамични/ натоварвания ученици присъстват в часа и изпълняват нарежданията на учителя;
32. ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:
32.1. по медицински причини, за което в училището се изпраща по електронен път медицински документ от лекар или от лекар по дентална медицина;
32.2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях;
32.3 до 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж. Заявлението се подава преди отсъствието на

ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище. Отсъствие по семейни причини включва както редовни часове, така и часовете в групите за ЦДО.
32.4 заявление за отсъствие може да се подаде на хартиен носител, който се входира във входящия дневник при домакина или по електронен път, чрез електронния дневник, като в този случай не е необходим входящ номер, тъй като документът се съхранява в електронния дневник на класа.
(2) Училищни единни правила:

1. Учим и общуваме в толерантна училищна среда.
2. Проявяваме съпричастност и подкрепяме различните, нуждаещите се и затруднените.
3. Уважаваме себе си и другите.
4. Изслушваме другите и даваме възможност да бъдем изслушани.
5. Зачитаме собственото си мнение и мнението на другите.
6. Изразяваме мнението си свободно и без манипулация.
7. При несъгласие уважаваме различните гледни точки.
8. Приемаме градивната критика и изразяваме несъгласие по уважителен начин.
9. Отстояваме позицията си, без натиск и принуда.
10. Не споделяме лична информация с непознати.
11. Честни сме и говорим истината.
12. Отнасяме се с усмивка, учтивост и доброжелателност.
13. Проявяваме търпение и уважение.
14. Пазим доверието и личното пространство на другите.
15. Поемаме отговорност за грешките си и се извиняваме, когато е необходимо
16. Приемаме и уважаваме всеки независимо от пол, религия, етническа принадлежност и индивидуални различия.

Чл. 101. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.
(2) Ученик се отписва от училището, когато: (чл. 173 от ЗПУО)
1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по - дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна, индивидуална или дистанционна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии;
(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.
Чл. 102. (1) Ученическият съвет на училището се ръководи от председател и заместник-председател, които се избират за срок от 1 година. Изборът им се осъществява от членовете на Ученическия съвет.
1. Ученическият съвет на училището:
1.1. участва в планирането на образователна-възпитателната дейност в училището;
1.2. участва в награждаването и наказването на учениците;
1.3. участва в организирането на извънкласните и извънучилищните форми на дейност;
1.4. участва в организирането и провеждането на училищните мероприятия.
2. Ученическият съвет на училището има право:
2.1. да събира парични средства от учениците за културни прояви и други дейности по негова инициатива, свързани с провеждане на училищни мероприятия, отдих и спорт;
2.2. да предлага на училищното ръководство и Педагогическия съвет мерки за подобряване на образователно-възпитателния процес.
(2) По преценка на директора на училището председателят и заместник-председателят на Ученическия съвет могат да участват в заседание на Педагогическия съвет с право на съгласувателен глас.

РАЗДЕЛ II ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИ

Чл. 103. (1) Училището осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. (чл. 174 от ЗПУО)

(2) Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(3) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) При работата с децата и с учениците училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 104. (1) Училището има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището. (чл. 175 от ЗПУО)

(2) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

(4) Етичния кодекс на училищната общност се изготвя от комисията по етика. Представители на педагогическия съвет и обществения съвет участват в създаването на етичния кодекс. Представителите на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление приемат етичния кодекс на първото проведено свое заседание на съответната учебна година, след което се утвърждава от директора и се публикува на училищния сайт.

Чл. 105. (1) На децата и учениците в училище се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. (чл. 176 от ЗПУО)

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училище работят ресурсен учител и психолог, а при необходимост се търси консултация и подкрепа от логопед и социален работник.

Чл. 106. (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна. (чл. 177 от ЗПУО)

(2) Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в училище и в центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 107. Общата подкрепа за личностно развитие включва: (чл. 178 от ЗПУО)

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;

7. библиотечно - информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
12. логопедична работа.

Чл. 108. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи. (чл. 179 от ЗПУО)

Чл. 109. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 110. Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство. (чл. 181 от ЗПУО)

Чл. 111. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация. (чл. 182 от ЗПУО)

Чл. 112. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот. (чл. 183 от ЗПУО)

Чл. 113. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. (чл. 184 от ЗПУО)

(2) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за учениците. В заповедта се определят и конкретни критерии, на които трябва да отговарят учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

(3) Награди за учениците в ОУ „Иван Вазов“ се определят с критерии за номиниране на изявени ученици, като не се награждават ученици, наказани за непристойно поведение и лоша дисциплина, тъй като така оронват престижа на учебното заведение като институция.

Чл. 114. (1) Училището е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес. (чл. 185 от ЗПУО)

(2) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на общата училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
3. партньорство с родителите;
4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

Чл. 115. (1) Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и може да включват: (чл. 186 от ЗПУО)

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с психолог;

4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. други дейности, определени с правилника за дейността на училището.
(2) Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 – 7 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 116. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва: (чл. 187 от ЗПУО)
1. работа с ученик по конкретен случай;
2. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
3. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
4. ресурсно подпомагане.
(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:
1. със специални образователни потребности;
2. в риск;
3. с изявени дарби;
4. с хронични заболявания.
(3) Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика. Планът за подкрепа за учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.
Чл. 117. (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището. (чл. 188 от ЗПУО)
(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 187, ал. 1, т. 1 (от ЗПУО).
(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 187, ал. 2 (от ЗПУО).
(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.
(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа за личностно развитие.
Чл. 118. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището: (чл. 189 от ЗПУО)
1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 119. (1) Училището е длъжно да приема ученици със специални образователни потребности. (чл. 192 от ЗПУО);
(2) В паралелка в училище може да се обучават до трима ученици със специални образователни потребности.
Чл. 120. (1) В училището обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика. (чл. 193 от ЗПУО);

(2) Броят на ресурсните учители се определя в зависимост от броя на учениците със специални образователни потребности, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
(3) В плана за подкрепа на ученика може да бъде определен и помощник на учителя.
(4) Изискванията към помощника на учителя и функциите му се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

РАЗДЕЛ III САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 121. (1) (съгл. чл. 199 до чл. 207 от ЗПУО) За неизпълнение на задълженията си по ЗПУО, в нормативните актове по прилагането му, този правилник и вътрешни правила за налагане на наказания, след изчерпване на останалите механизми за въздействие с цел преодоляване на проблемното поведение на учениците, по преценка и предложение на класен ръководител, учител, психолог и ръководството на училището, може да бъде стартирана процедура по налагане санкция на учениците:
1. забележка;
2. преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) При вписани десет забележки в дневника на класа за нарушение на дисциплината в процеса на обучение и/или правилата на доброто общуване/поведение, ученикът, заедно с родител/настойник е длъжен да участва в среща/разговор с директор/заместник-директор, училищен психолог и класен ръковдител с цел преодоляване на проблемното поведение.
(3) Санкция „Забележка“ се налага и регламентира, както следва:
1. за допуснати 5 отсъствия по неуважителни причини;
2. за петнадесет забележки относно нарушение на дисциплината в процеса на обучение и/или правилата на доброто общуване/поведение вписани в дневника на класа;
3. противообществени прояви и други нарушения на правно-етичните норми;
4. за поведение, което застрашава в лека степен физическото здраве и психическото здраве на ученици и служители в училище;
5. неизпълнение на законните разпореждания на длъжностни лица в училището, във връзка с осигуряването на безопасни условия на обучение, възпитание и труд: пързаляне по парапети, надвесване от прозорци, хазарт, игри и прояви, застрашаващи живота и здравето на останалите.
6. Санкцията „Забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
7. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена.
8. По предложение на класния ръководител наложената на ученика санкция може предсрочно да бъде заличена.

(4) Санкция „Преместване в друга паралелка на същото училище“ се налага и регламентира, както следва:
1. за допуснати 10 отсъствия по неуважителни причини и наложена санкция по ал. 3;
2. за повтарящо се поведение, което застрашава в лека степен физическото здраве на съученици и служители, при вече наложена санкция по ал. 3 за него;
3. за повтарящо се поведение, което застрашава в лека степен психичното здраве на ученици и служители – грубо отношение и думи, нанесена обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал. 3 за него и описани в дневника на класа;

4. при съзнателно грубо поведение или конфликт, в разрез с добрите нрави и този правилник, със съученици или учители в класа, по доказана вина на предложения за санкция ученик/чка по тази алинея, при вече наложена санкция по ал. 3 въпреки организираната превантивна дейност;
5. при некоригирано поведение след приложените мерки за преодоляване на проблемно поведение за системно възпрепятстване на учебния процес – нарушаване на училищната дисциплина, прояви на грубо и неуважително отношение към учители и съученици, неспазване на училищния ред;
6. Санкцията „Преместване в друга паралелка на същото училище“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
7. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Преместване в друга паралелка на същото училище“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
8. По писмено изразено желание на ученика и негов родител, по преценка на директора и при мотивирано становище на класен ръководител, след заличаване на санкцията „преместване в друга паралелка на същото училище“, ученикът може да продължи обучението си в паралелката, в която е преместен.
(5) Санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:
1. за допуснати 15 отсъствия по неуважителни причини;
2. за продължаващи системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена санкция по ал. 4 за същите, въпреки организираната превантивна дейност от психолог и педагогически специалисти, отразени със забележки в дневника на класа;
3. участие в хазартни игри на територията на училището;
4. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители – физическа саморазправа, съзнателен опит за причиняване на физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал. 4 за него и описани в дневника на класа;
5. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици и служители– арогантно поведение, грубо отношение и думи, отправяне на заплахи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал. 4 за него и описани в дневника на класа;
6. за системно и съзнателно нарушаване на дисциплината в процеса на обучение и правилата на доброто общуване, отразени със забележки от учителя в дневника на класа;
7. увреждане на училищната материално – техническа база и на учебна документация;
8. умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на ученици, учители и служители и нарушаващи нормалния образователно-възпитателен процес;
9. при ползване на лични данни, придобиване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час в и от социалните мрежи с цел психически тормоз и уронване престижа на ученик;
10. фалшифициране на училищната документация;
11. Санкцията „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, при писмено уведомена териториална структура за закрила на детето и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
12. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Предупреждение за преместване в друго училище“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
13. Ученик, на когото е наложена санкцията, се лишава от правото да получава награди и поощрения за срока на санкцията.

(6) Санкция „Преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:
1. за допуснати над 15 отсъствия по неуважителни причини;
2. за системни и груби нарушения на училищния ред въпреки всички приложени санкции и организираната превантивна дейност;
3. за тежки и системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена вътрешна санкция по ал. 4 и ал. 5 за същите;
4. доказано тютюнопушене и употреба и разпространение на алкохол или наркотични вещества в сградата и района на училището;
5. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители – физическа саморазправа, съзнателно предизвикана физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал. 4 и ал. 5 за него и описани в дневника на класа;
6. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици и служители – арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал. 4 и ал. 5 за него и описани в дневника на класа;
7. повторна кражба или безвъзвратно увреждане на частна или училищна собственост;
8. нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал, практически използвана за уронване престижа на учител или служител на училището;
9. умишлено предизвикване на ситуации, които застрашават живота и здравето на трети лица в сградата и района на училището;
10. непозволено ползване и качване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час в социалните мрежи на съученици, учители и служители с цел психически тормоз и уронване на престижа;
11. установяване на фалшифициране на документ като второ провинение;
12. Санкцията „Преместване в друго училище“ се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, при писмено уведомена териториална структура за закрила на детето и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
13. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Преместване в друго училище“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
14. Ученик, на когото е наложена санкцията, се лишава от правото да получава награди за отличен успех за срока на санкцията;
15. По писмено изразено желание на ученика и негов родител, по преценка на директора и при мотивирано становище на класен ръководител, след заличаване на санкцията „преместване в друго училище“, ученикът може да продължи обучението си в училището, в което е преместен.

(7) Освен налагането на санкция, на ученика задължително се предоставя обща подкрепа за личностно развитие като консултации и педагогическа и психологическа подкрепа от специалист с писменото съгласие на родител, допълнително обучение в извънучебно време, включително в периода на ваканциите, участие в извънкласни и извънучилищни дейности, дейности в полза на класа и училището, съобразени с неговите интереси, индивидуална подкрепа от личност, която ученикът уважава /настойничество/, професионално ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения и на отпадане от училище и др. Видът на общата подкрепа се определя в плана за действие от координатора съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето.

(8) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час. Причината за отстраняването се вписва в дневника на класа от учителя, приложил мярката по тази алинея. Мярката по тази алинея не се налага на

ученици със СОП (специални образователни потребности), когато поведението им е резултат от увреждането или нарушението на здравето. При налагане на мярката „Отстраняване от час“ ученикът няма право да напуска територията на училището по време на отстраняването си. Учителят дава конкретни указания за мястото, където да бъде /в коридора/ и задачата, която трябва да изпълни до края на часа. При налагане на мярката за времето на отстраняване на ученика се отразява в дневника на класа забележка „Отстранен от час“.

(9) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид/състояние, непозволяващо участие в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му, за което класният ръководител задължително уведомява родителя. При налагане на мярката по този член за времето на отстраняване на ученика се отбелязват неизвинени отсъствия и се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение.

(10) Ученикът изпълнява указанията, които преподавателят по ФВС му възлага. Ако ученикът в часовете по ФВС не е със спортно игрално облекло, му се пише забележка.

Чл. 122. Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 123. За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция, с изключение на случаите на повтарящи се нарушения от един и същи тип, описани в този правилник. Мерките по чл. 121, ал. 8 и 9 се налагат независимо от санкциите по чл. 121, ал. 1.

Чл. 124. Видът и срокът на санкцията се определят, като се отчитат причините и обстоятелствата, вида, тежестта на нарушението и възрастовите и личностни особености на ученика.

Чл. 125. В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя или от оправомощено лице от родителя, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със писменото съгласие на родителите.

Чл. 126. Ученикът има право преди налагане на санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването се извършва в присъствието на психолог. Родителят има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и ред, определени в ДОС за приобщаващо образование.

Чл. 127. Заповедта за налагане на санкция може да бъде обжалвана при условията и по реда на Административно процесуалния кодекс.

Чл. 128. Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени. Наложените и заличените санкции се отразяват в електронния дневник.

Чл. 129. При налагане на санкция се спазва последователност, описана във вътрешни правила при налагане на санкции на учениците.

Чл. 130. **(1)** За отличен успех, за високи постижения в определена образователна област, за успешно представяне в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции на училищно, регионално и национално равнище, ученикът се награждава с:

1. похвала от директора на училището и Педагогическия съвет /със заповед на директора/;
2. предметна награда с логото на училището /УН/;
3. похвална грамота;
4. специални отличия – плакети за изявени ученици и Вазовска награда – ученик на годината /финансирани от УН/

(2) Педагогическият съвет предлага за награждаване пред директора по предложение на класния ръководител.

ГЛАВА ШЕСТА

РОДИТЕЛИ

Чл. 131. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо. (чл. 208 от ЗПУО)

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е електронният дневник.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 132. Родителите имат следните права: (чл. 209 от ЗПУО)

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план на съответната паралелка;
4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 133. Родителите сами могат да въвеждат мотивирано заявление за отсъствие по семейни причини в електронния дневник на класа.

Чл. 134. (1) Родителите имат следните задължения: (чл. 210 от ЗПУО)

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на детето или ученика;
2. да запишат детето при условието на чл. 12 от Закона за предучилищното и училищното образование детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;
8. да възстановяват нанесените от ученика материални щети в едноседмичен срок от известяването от класния ръководител. В случай че щетата не се възстанови в регламентирания едноседмичен срок, се налага санкция на ученика, след решение на ПС;
9. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето.

(2) Родители, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

ГЛАВА СЕДМА

УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 135. (1) Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти. (чл. 211 от ЗПУО)

(2) Педагогически специалисти са и ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“, възпитателите, психолозите.

(3) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции:

1. свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на учениците в училище.
2. по управлението на институциите по т. 1.

Чл. 136. (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил. (чл. 212 от ЗПУО)

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 137. (1) Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност. (чл. 213 от ЗПУО)

(2) Длъжностите на педагогическите специалисти може да се заемат и от:

1. граждани на други държави членки;
2. чужди граждани, ако са предложени по междудържавни спогодби;
3. продължително пребиваващи в страната чужди граждани – със съгласие на началника на съответното регионално управление на образованието;
4. дългосрочно и постоянно пребиваващи в страната чужди граждани.

(3) Учителска или възпитателска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация „учител“.

(4) Професионалната квалификация „учител“ се придобива в системата на висшето образование:

1. едновременно с обучението за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен и съответната ѝ професионална квалификация и се удостоверява с дипломата за висше образование;
2. след дипломирането – чрез обучение и полагане на държавен изпит и се удостоверява със свидетелство.

(5) Държавните изисквания за придобиване на професионалната квалификация „учител“ се определят с наредба на Министерския съвет.

(6) Учителска длъжност по учебен предмет Чужд език, с изключение на английски, испански, италиански, немски, руски и френски език, може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

Чл. 138. (1) Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което: (чл. 215 от ЗПУО)

1. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията;
2. е лишено от право да упражнява професията;

3. страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на учениците, определени с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката.
(2) Разпоредбата на ал. 1, т. 1 не се прилага за лицата, осъдени по наказателни дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.
(3) При възникване на обстоятелство по ал. 1 трудовото правоотношение с педагогическия специалист се прекратява при условията и по реда на Кодекса на труда.
(4) Разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 се прилагат и за заемането на всички останали длъжности в училище.
Чл. 139. Трудовите договори с педагогическите специалисти се сключват и прекратяват от директора на училището (чл. 216 от ЗПУО)

РАЗДЕЛ II ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 140. Педагогическите специалисти имат следните права:
1. Обществеността, административните органи, родителите, децата и учениците да изразяват почит и уважение към тях, да подкрепят работата им, да зачитат правата и достойнството на учителя;
2. Административните органи и обществеността да им оказват помощ и съдействие за провеждане на ефективна възпитателна и образователна дейност. Да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
3. Да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в Закона за предучилищното и училищното образование;
4. Да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
5. Да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
6. Да повишават квалификацията си;
7. Да бъдат поощрявани и награждавани за резултатите от работата си;
8. Да дават мнения и правят предложения по въпроси свързани с организацията, работата и развитието на училището, поведението и успеха на учениците;
9. Свободно да определя методите и средствата за провеждане на образователно-възпитателния процес съобразно принципите и целите определени в Закона за предучилищното и училищното образование. Учителят активно използва интерактивни методи на преподаване и възможностите на информационните и комуникационните технологии и носи пълна отговорност за резултатите от него;
10. На синдикална и правна защита при накърняване на достойнството и авторитета му;
11. Учителят/класният ръководител има право мотивирано при наличие на здравословна причина, след разговор с родител, да откаже участие на ученик в извънкласни и извънучилищни дейности и мероприятия.
Чл. 141. Педагогическите специалисти имат следните задължения:
1. да участват в класирането на проектите на учебници по съответния учебен предмет и при избора на учебник, по който ще се провежда обучението;
2. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с ДОС;
3. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от училището;
4. да зачитат правата и достойнството на учениците и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
5. да получават информация от директора на училището, регионалното управление по образованието и Министерството на образованието и науката относно възможностите за поддържане и повишаване на професионалната си квалификация;
6. да продължават образованието си и да повишават професионалната си квалификация с цел подобряване на качеството на образованието;
7. да дават мнения и предложения за развитието на училището;

8. да използват училищната материално-техническа база за изпълнение на служебните си задължения. Размножаването на материали за тестове и изпитвания на учениците се извършва от домакин или АБД;
9. да уведомяват в деня на отсъствието директора/ зам.-директора, когато се налага да отсъства от учебни часове за осигуряване на заместник с цел недопускане на свободни часове;
10. да участват в работата на Педагогическия съвет, да изпълняват решенията на Педагогическия съвет и на другите органи за управление на образованието;
11. да изпълняват предписанията и препоръките на органите, осъществяващи методическа дейност и контрол в системата на предучилищното и училищно образование;
12. да ползват мобилен телефон по време на учебен час само със служебна цел;
13. да не пушат, да не внасят и да не употребяват алкохол в училището, както и извън него при провеждане на дейности, в които участват ученици;
14. да се явяват на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението му на учител и на добрите нрави; с външния си вид, с облеклото си и с поведението си да допринасят за създаване и поддържане на нравствени добродетели у учениците;
15. да не внасят в училището оръжие и други предмети, които са източник на повишена опасност;
16. да вписват в електронния дневник ежедневно действително взетите часове и конкретната тема на урока;
17. да водят коректно и редовно задължителната училищна документация съгласно изискванията на Министерството на образованието и науката;
18. чрез ръководството да уведомяват общинската служба за социално подпомагане за ученици, нуждаещи се от закрила;
19. да информират писмено и на индивидуални срещи родителите за успеха и развитието на детето или ученика за спазването на училищната дисциплина, както и уменията му за общуване и интегриране в училищна среда, да ги насочва към форми на обща и допълнителна подкрепа с оглед възможностите, потребностите и желанията на ученика;
20. да не отклоняват ученици от учебния процес, да не освобождават ученици преди биенето на звънеца за края на часа и да не напуска часа без уважителни причини;
21. да не прилагат форми на физическо и психическо насилие върху учениците и да не накърняват личното им достойнство;
22. при изпълнение на своите функции съгласно действащото законодателство да са политически и партийно неутрални, да не налагат идеологически и политически убеждения, да не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и да не използват служебни ресурси за политически или партийни цели;
23. в едномесечен срок от началото на всяка учебна година да подават писмена декларация пред директора на училището относно обстоятелството дали през предходната учебна година е предоставял образователни услуги срещу заплащане, както и относно липсата на конфликт на интереси.
24. да познават и спазват Етичния кодекс на общността;
25. учителите и ръководството на училището не отговарят за изгубени от учениците вещи;
26. да работи за обогатяването и усъвършенстването на материално-техническата база на училището;
27. да изисква от учениците и да носи отговорност за опазване на чистотата, имуществото и реда в учебната стая по време на учебно занятие;
28. да дават консултации в дни и часове, определени със заповед на директора;
29. не се разрешава вземане на допълнителни часове за преподаване на учебния материал и изпитване на ученици в часове над учебните програми;
30. преподавателите по физика и астрономия, информационни технологии, компютърно моделиране, компютърно моделиране и информационни технологии, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, технологии и предприемачество, физическо

възпитание и спорт да запознават срещу подпис учениците с изискванията при ползване на електроуреди, съоръжения, физкултурни пособия, с които работят;
31. Когато учител отсъства, психологът и свободни от часове учители, по преценка на директор/ заместник-директор провеждат часове, както следва:
31.1.по предварително утвърдени теми на Педагогически съвет;
31.2. по предмета, който преподават в училище;
31.3. следват тематичното разпределение на отсъстващия учител, ако имат същата специалност и/или професионална квалификация.
31.4. когато заместникът не е специалист по учебния предмет, работи по теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование от утвърдената програма по Национална програма „Без свободен час“, модул „Без свободен час в училище“.
32. Учителят е длъжен да информира ръководството за провеждане на родителска среща, насрочена извън графика на родителските срещи за училището.
Чл. 142. (1) Учител, който е и класен ръководител, има следните задължения:
1. да следи за успеха и развитието на учениците от съответния клас, за спазването на учебната дисциплина и за уменията им за общуване с учениците и учителите и периодично и своевременно да информира родителите им;
2. да анализира и оценява рисковите фактори за учениците от класа и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;
3. да контролира посещаемостта на учениците от класа;
4. своевременно да уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкция и други мерки по този правилник;
5. да консултира родителите за възможностите и формите на допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложбите му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;
6. да организира и провежда родителска среща. По време на родителските срещи да се обсъждат и вземат решения по основни въпроси, свързани с обучението и развитието на учениците. Класният ръководител не може да обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици в паралелката;
7. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от класа, да организира и провежда час на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;
8. да участва в процедурите за налагане на санкция и мерки по отношение на учениците от класа в случаите и по реда, предвидени в този правилник;
9. при наложена санкция уведомява лично родители/ настойници;
10. да осъществява връзка с учителите, които преподават на класа; да осъществява връзка и да подпомага учителите, които работят с ученици в класа;
11. да води редовно и да съхранява учебната документация за класа;
12. да запознава срещу подпис учениците и родителите с този правилник, с училищния учебен план и правилник за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд, да предоставя на родителите информация за графика на приемното време на учителите в училище;
13. да изпълнява нарежданията на директора, които се отнасят за класа, и да се грижи за опазване на училищното имущество;
14. да осъществява планови дейности на ниво клас и училище, свързани с превенция и борба с тормоза в училище:
14.1. да подава сигнал за дете в риск, когато е установил това;
14.2. да уведомява родителите на ученици – страни в ситуация на тормоз;
14.3. да насочва родителите за консултация с училищния психолог;
14.4. да регистрира случаите на тормоз в Единен регистър на училището;
15. Дежурният учител следи за реда и дисциплината през учебната година, изпълнява задълженията си за дежурство по график, утвърден от директора;

Чл. 143. (1) Освен в случаите, определени в закон, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 –7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство. (чл. 220 от ЗПУО)

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 –7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

РАЗДЕЛ III ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 144. (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие. (чл. 221 от ЗПУО)

(2) Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на учениците.

(4) Директорът на училището е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл. 145. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на тази глава. (чл. 222 от ЗПУО)

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по ал. 1 в не по - малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

(4) Повишаването на квалификацията, извършена от организации извън ал. 1, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 146. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от училището чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити. (чл. 223 от ЗПУО)

(2) Училищата осигуряват условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по- малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл. 147. (1) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика. (чл. 224 от ЗПУО)

(2) Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл. 148. (1) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени. (чл. 225 от ЗПУО)

(2) По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.

(3) Професионално-квалификационните степени се присъждат от висши училища, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“ и имат програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.

(4) Професионално-квалификационните степени и условията и редът за придобиването им се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти.

Чл. 149. (1) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с децата и учениците. (чл. 226 от ЗПУО)

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

РАЗДЕЛ IV КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 150. (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието. (чл. 227 от ЗПУО)

(2) Учителските и възпитателските длъжности са:

1. учител, възпитател;
2. старши учител, старши възпитател;
3. главен учител, главен възпитател.

(3) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите и възпитателите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.
(4) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално - квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.
(5) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.
(6) Условията и редът за заемане на учителските длъжности по ал. 2 и за придобиване на степените по ал. 4, както и за по - бързото кариерно развитие на педагогическите специалисти се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
Чл. 151. (1) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището, а за директора – и на управленската му компетентност. (чл. 228 от ЗПУО)
(2) Атестирането на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:
1. представители на работодателя, на финансиращия орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от обществения съвет – при атестиране на директорите;
2. представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет – при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.
(3) В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
(4) Редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
(5) Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестирания педагогически специалист.
(6) При получена най - ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:
1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;
2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка учител, директор или друг педагогически специалист;
3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;
4. представят в регионалното управление на образованието в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.
(7) В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след предприемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.
(8) Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най-ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.
(9) При получена оценка от атестирането с една степен по-висока от най-ниската се прилагат мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

РАЗДЕЛ V ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 152. Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование. (чл. 246 от ЗПУО)

Чл. 153. Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си. (чл. 247 от ЗПУО)

Чл. 154. За постижения в образователната област и успешно представяне на ученици в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции, учителите се награждават, с отличия както следва:

- с грамота;
- плакет – за високи постижения в работата си с ученици;
- Вазовска награда – учител на годината;
- с парична сума, определена от УН.

ГЛАВА ОСМА

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 155. (1) Орган за управление и контрол на училището в системата на предучилищното и училищното образование е директорът. (чл. 257 от ЗПУО)

(2) Директорът по ал. 1 управлява и представлява ОУ „Иван Вазов“.

Чл. 156. Директорът на училището организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. (чл. 258 от ЗПУО)

Чл. 157. (1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди. (чл. 259 от ЗПУО)

(2) Административните актове на директора на училището могат да се оспорват по административен ред пред началника на регионалното управление на образованието.

(3) Административните актове на директора на училището по ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 158. При управлението и контрола на учебната, административно-стопанската дейност директорът може да се подпомага от един или няколко заместник-директори. (чл. 260 от ЗПУО)

Чл. 159. (1) При отсъствие на директора на училището за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност – от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора. (чл. 261 от ЗПУО)

Чл. 160. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет. (чл. 262 от ЗПУО)

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа. В училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват и лицата, заемащи академични длъжности, които извършват обучение в училището.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Директорът на училището в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на

педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.
(6). За всяко заседание на педагогическия съвет се води протокол от посочен със заповед на директора секретар. Протоколът от Педагогическия съвет се изготвя в 10-дневен срок от провеждането на заседанието. Протоколът се подписва от изготвилото го лице и се заверява с подписа на директора и печата на институцията. Протоколите се вписват в Книга за решения на ПС в електронния дневник.
Чл. 161. (1) Педагогическият съвет в училището: (чл. 263 от ЗПУО)
1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 5 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;
8. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
9. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
10. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
11. определя ученически униформи;
12. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
13. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
14. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
15. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.
(2) Документите по ал. 1, т. 1 – 5 се публикуват на интернет страницата на училището.
(3) В началото на учебната година педагогическият съвет приема училищната програма за часове по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование по Национална програма „Без свободен час“, Модул „Без свободен час в училище”, която се изготвя и се предлага от комисия определена със заповед на директора. След приемането и от педагогическия съвет училищната програма се утвърждава със заповед на директора.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ

Чл. 162. (1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към всяко училище се създава обществен съвет. (чл. 265 от ЗПУО)
(2) Обществеият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.
Чл. 163.(1) Обществеият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от училището. (чл. 266 от ЗПУО)
(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.
(3) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.
(4) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл. 164. (1) Обществения съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година. (чл. 267 от ЗПУО)
(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участват поне трима представители на ученическото самоуправление.
(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участва и представител на настоятелството.
(4) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на училището, на регионалното управление на образованието, експерти, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.
Чл. 165. (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси. (чл. 268 от ЗПУО)
(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.
(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.
Чл. 166. (1) Обществения съвет в училището изпълнява следните функции: (чл. 269 от ЗПУО)
1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на стратегията за развитие на детската градина или училището, в частта и по чл. 263, ал. 4, т. 6 и 9 и при обсъждане на избора на ученически униформи;
3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване – за училищата, и инспектирането на училището;
4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;
5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
6. съгласува училищния учебен план;
7. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
8. съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 от ЗПУО на учебниците и учебните комплекти;
9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;
10. дава становище по училищния план - прием по чл. 143, ал. 1 от ЗПУО;
11. участва в създаването и приемането на Етичен кодекс на училищната общност.
(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.
Чл. 167. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката. (чл. 270 от ЗПУО)

ГЛАВА ДЕСЕТА

НАСТОЯТЕЛСТВА

Чл. 168. (1) Настоятелствата са независими доброволни сдружения за подпомагане дейността на образователната институция. (чл. 306 от ЗПУО)

(2) Към всяко училище, може да се създава само едно настоятелство.
(3) Настоятелството е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и организират дейността си при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и в съответствие с разпоредбите на този закон, на устава или на учредителния си акт.
Чл. 169. (1) Настоятелството се учредява по инициатива на директора на училището или на родители, учители или обществеици. (чл. 307 от ЗПУО)
(2) Лицата по ал. 1 отправят покана за участие в учредително събрание чрез средствата за масово осведомяване и/или лично до видни обществеици, дарители, представители на юридически лица.
Чл. 170. (1) Органи на настоятелството са общото събрание и съветът на настоятелите. (чл. 308 от ЗПУО)
(2) Членовете на съвета на настоятелите се избират от общото събрание за срок до 4 години.
(3) Съветът на настоятелите избира измежду членовете си председател.
(4) Директорът и заместник-директорите на училището не може да бъдат членове на органите за управление на настоятелството, докато заемат съответната длъжност, но може да участват в заседанията им със съвещателен глас.
Чл. 171. За постигане на целите си настоятелствата: (чл. 309 от ЗПУО)
1. съдействат за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и контролират целесъобразното им разходване;
2. подпомагат изграждането и поддържането на материално-техническата база на училището;
3. съдействат при организиране на ученическото хранене, за осигуряване на транспорт и при решаването на други социално-битови проблеми на учениците и учителите от училището;
4. съдействат за реализирането на програми по проблемите на учениците, за заниманията по интереси, организирания отдих, туризъм и спорт с учениците;
5. организират и подпомагат обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;
6. организират обществеността за подпомагане на училището;
7. сигнализират компетентните органи при извършени нарушения в системата на предучилищното и училищното образование.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 172. Училището осъществява своята дейност в съответствие с:
• Конституцията на Република България;
• Кодекса на труда и българското трудово законодателство;
• Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО)
• Нормативни актове и документи, отнасящи се до образованието;
• Настоящият правилник за дейността на училището.
Чл. 173. (1) Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето (чл. 8, ал.2 от ЗПУО).
(2) Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование (чл. 8, ал.3 от ЗПУО).

(3) Условията и редът за приемане и преместване на учениците от I до VII клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование (чл. 147 от ЗПУО).
(4) При преместването си учениците от I до VII клас включително не полагат приравнителни изпити (чл. 148, ал.1 от ЗПУО).
Чл. 174. Училищният план-прием определя за училището за всяка предстояща учебна година:
1. броя на паралелките в I и V клас;
2. броя на местата, в паралелките в I и V клас съобразно стандарта за физическа среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и стандарта за финансирането на институциите.
3. промяна броя на паралелките в останалите класове и свободните места в тях;
4. класове, за които се предвижда целодневна организация на учебния ден;
Чл. 175. (1) Подготовката на децата една година преди постъпване в първи клас е задължителна и се осъществява в подготвителен клас в детските градини и подготвителни групи към училището.
(2) Приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им, съгласно чл. 145, ал. 1 от ЗПУО.
(3) Нови ученици се приемат при наличие на свободни места в паралелките.
Чл. 176. (1) За осъществяване на приема в първи клас за всяко населено място с повече от едно училище общините разработва система за прием, в която водещ критерий е близостта на училището до постоянния/настоящ адрес на детето, и определят прилежащи райони на училищата за обхват на учениците.
(2) В територията на прилежащия район на средищните училища се включват и населените места, от които са насочени учениците, в които няма училище.
(3) При голям брой кандидати за прием в първи клас за определено училище се прилагат и следните критерии:
1. дете с трайни увреждания над 50%;
2. дете с двама починали родители;
3. други деца от семейството, обучаващи се в училището;
4. деца, завършили подготвителна група в избраното училище;
5. други критерии, определени от общината, които са свързани с достъпа до образование и не са дискриминационни.
Чл. 177. (1) Учениците може да се преместват, както следва:
1. от I до VI клас през цялата учебна година;
2. VII клас, не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок.
(2) При различие между училищните учебни планове учениците полагат приравнителни изпити.
Чл. 178. (1) Учениците се преместват при спазване на следните условия и ред:
1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл. 12, ал. 2 ЗПУО до директора на приемащото училище;
2. до три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява чрез НЕИСПУО директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т. 1; при необходимост от получаване на разрешение по чл. 106, ал. 3, чл. 106а, ал. 1, т. 2 и ал. 2, чл. 107, ал. 3 и чл. 107а, ал. 5 тридневният срок започва да тече от датата на получаване на разрешението.
(2) До пет работни дни от получаване на информацията по т. 2 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищните учебни планове, по които ученикът се е обучавал в класовете в първи и втори гимназиален етап.

(3) Директорът на приемащото училище до три работни дни от получаване на удостоверението по ал. 1, т. 3 определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.
(4) В срока по ал. 3 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученикът, за неговото записване.
Чл. 179 Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище. До датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище, посещава учебните занятия в училището, от което се премества. (НАРЕДБА № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование).
Чл. 180. (1) Ученици, които се обучават в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или в комбинирана форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.
(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава:
1. от дневна, в индивидуална, самостоятелна, дистанционна или в комбинирана форма на обучение;
2. от комбинирана в дневна форма на обучение;
3. от индивидуална по чл. 36, ал. 2, т. 1 и т. 3 към дневна, комбинирана и дистанционна форма на обучение.
Чл. 181. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, съгласно чл. 128, ал.1 от ЗПУО се издава удостоверение за завършен клас.
Чл. 182. Училището организира целодневната организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от I – IV клас, съобразно броя на подадените заявления, възможностите на материалната база, педагогическия състав. Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и ред, определени с държавния образователен стандарт за финансиране на институциите.
(1) При целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд или след обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд или преди обяд.
(2) Целодневната организация на учебния процес по Вариант 1 е въведен за ученици от I – IV клас по предварително подадени заявления до 1 септември от родител.
Чл. 183. (1) Педагогическият съвет, съобразно възможностите на училището, избира за учебната година спортните дейности от определените по чл. 92, ал. 1 от ЗПУО
(2) Учениците подават писмено заявление до директора на училището до 30 юни за избор на спортните дейности от определените по ал. 1.
Чл. 184. (1) Учениците, за които е противопоказно участието в часовете по спортни дейности и в часовете по физическо възпитание и спорт, имат право да бъдат освободени от тях.
(2) Видът на заболяването и заключението за освобождаване се удостоверява с медицинска експертиза за временна неработоспособност, експертиза за вид и степен на увреждане или експертиза за трайно намалената работоспособност.
(3) Освобождаване на ученика от физическо възпитание и спорт се осъществява само с документ от лекуващия лекар или лекарска консултативна комисия. Ученикът уплътнява свободните часове с определена програма по предложение на учителя по физическо възпитание и спорт, която не застрашава здравословното му състояние. При неприсъствие на ученика в дневника се регистрира неизвинено отсъствие.
(4) Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет физическо възпитание и спорт и спортни дейности се

удостоверяват с медицински документ, придружен със заявление от родител. В случай че ученикът има издадено решение на ТЕЛК за физическо увреждане, което не позволява обучение по ФВС и спортни дейности, родителят предоставя ТЕЛК придружен със заявление.

Чл. 185. За ученик, обучаван в дневна форма, чиито отсъствия не позволяват оформяне на срочна или годишна оценка по един или няколко учебни предмета, директорът на училището по предложение на Педагогическия съвет определя със заповед условията и реда за оценяване на знанията и уменията за учебния срок или за учебната година.

Чл. 186. (1) Изпити се организират и провеждат със заповед на директора. Изпитът за промяна на оценка (не повече от три предмета) се полага след завършване на образователната степен на обучение. При получена слаба оценка ученикът се явява на поправителна сесия. Оценката е окончателна. Председателят на изпитната комисия обявява резултатите от изпита до края на работния ден и внася оценките в дневниците и личните картони на учениците.

(2) Извън случаите по ал. 1 завършеното обучение се удостоверява с ученическа книжка.

Чл. 187. (1) Ученическият отдих и туризъм се организират по степени (начална, прогимназиална) по предложение от класните ръководители, съгласно чл. 15а от Наредба №10 /01.09.2016 г. за организация в училищното образование и Наредба за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищно образование.

(2) При организиране на екскурзии и летен отдих ръководителите подават най-късно 10 работни дни преди датата на заминаване следните документи – докладна (по образец) с входящ номер до директора на училището, в която посочват броя на учениците, класа и паралелката, времето на провеждане на мероприятието, час на тръгване и приблизителен час на връщане, маршрута и фирмата, с която ще реализират пътуването; списъци на участниците, декларации за съгласие от родителите.

(3) Туристическите пътувания могат да бъдат организирани под формата на детски лагери, екскурзионно летуване, походи, училища сред природата (зелени училища, пътуващи училища), ски ваканции и обучение по зимни спортове, тематични ваканции и други пътувания с образователна, възпитателна, културно-развлекателна и опознавателна цел.

(4) В случаите, когато институция от системата на предучилищното и училищното образование организира пътувания на деца и/или ученици, които не са предмет на чл.15б от Наредба 10 по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, но тези пътувания се реализират чрез случайни превози или превози за собствена сметка, не по-късно от 24 часа преди началото на пътуването, директорът на тази институция е длъжен да уведоми ръководителите на:

1. Регионалното управление на образованието;
2. Областната структура на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация";
3. Сектор "Пътна полиция" към областната дирекция на Министерството на вътрешните работи.

(5) Искане за одоброение на проект на договор за провеждане на ученически туристически пътувания се подават чрез НЕИСПУО в секция „Екскурзии“ не по-късно от 10 дни преди началото на съответното пътуване и задължително съдържа следната информация:

1. маршрут на пътуването, начален пункт, дата и час на тръгване, очаквано време на пристигане в крайния пункт, час и сборно място за тръгване от крайния пункт, очакваното време на пристигане, продължителност на престоя;
2. за сключения договор, наименование, седалище, адрес на управление и ЕИК на фирмата превозвач, когато пътуването се извършва чрез случайни автобусни превози;
3. за издадената заповед на директора на институцията за организиране и провеждане на пътуването, когато то се извършва чрез превоз за собствена сметка.

(6) Ръководителят на групата носи отговорност за предоставяне на пълна и точна информация съгласно ал. 5.

(7) Броят на персонала се определя съобразно формата на туристическото пътуване, броя, възрастовия състав и специфичните нужди на децата и учениците, както следва:

1. един възрастен на всеки 5-7 деца в предучилищна възраст;
2. един възрастен на всеки 10-15 ученици от I до VII клас.
За всяко туристическо пътуване главният ръководител на групата е длъжен да разполага със следната документация, предоставена му от туроператора:
1. копие от договора за туристическото пътуване, заверен с гриф „Вярно с оригинала“;
2. туристическия ваучер, издаден от съответния туроператор;
3. заверен списък на децата и учениците в групата и инструктаж за правила по време на мероприятието;
4. заверено копие от заповедта на директора на училището
5. копие на застрахователната полица за сключена застраховка „медицински разходи при болест или злополука“ при пътувания извън страната и/или за „планинска застраховка“, за пътувания, които се реализират в планинска среда, чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното пътуване.
6. доказателство за потвърдена резервация за периода на престой от лицето, упражняващо дейност в конкретното място за настаняване.
(8) Съобразно очакваните резултати от обучението по отделните учебни предмети по време на учебната година учениците може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции, които не са предмет на уреждане от наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма. (чл. 15, ал. 1 от Наредба № 10 за организация на дейностите в училищното образование)
(9) Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции в населеното място се разрешават от директора като учителят, ръководител на групата подава докладна до директора. След одобрение от директора се изготвя маршрутен лист. Заместник-директорът полага подпис на маршрутния лист (стандартна училищна бланка) и представя на домакина за входиране. Бланката трябва да е подписана от ръководителя на групата и да е с положени подписи от всички участващи педагогически специалисти. Към маршрутния лист се прилага списък на учениците, които са инструктирани за участие в извънучилищната изява. При необходимост от използване на организиран транспорт учениците се запознават с Инструктаж за транспортна безопасност.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 188. (1) Родители, които не запишат децата си, подлежащи на задължително училищно образование, в училище, се наказват с глоба в размер посочен в ЗПУО. (чл. 347 от ЗПУО)
(2) Родители, които не осигурят присъствието на децата си, подлежащи на задължително училищно образование, записани в дневна или комбинирана форма на обучение в училище, се наказват с глоба в размер посочен в ЗПУО.
(3) Родители, които не осигуряват присъствието на децата си в допълнително обучение по чл. 124, ал. 2, се наказват с глоба в размер посочен в ЗПУО.
(4) При повторно извършване на нарушението по ал. 1, 2 и 3 глобата е в размер посочен в ЗПУО.
(5) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1, 2, 3 и 4 се съставят от длъжностни лица, определени от кмета на общината.
(6) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от овластено от него длъжностно лице.
(7) Събраните средства от глоби постъпват в приход по бюджета на съответната община и се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равния достъп, както и за развитие на училището.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО

Чл. 189. (1) Дейностите в системата на предучилищното и училищното образование се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.;

Чл. 190. (1) Средствата за подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие включват:

1. ученически стипендии;
2. транспорт на деца и ученици;
3. закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване и за училищната библиотека;
4. целодневна организация на учебния ден и хранене;
5. дейности, свързани с общата подкрепа за личностно развитие;
6. дейности, свързани с допълнителната подкрепа за личностно развитие;
7. дейности, свързани с ученическия отдих и спорт;
8. реализиране на училищни програми за превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите;
9. подкрепа за ученици с изявени дарби;
10. други дейности, спомагащи за повишаване на обхвата и равния достъп до образование.

Чл. 191. (1) Средствата за развитие на училището включват:

1. разходи за подобряване на материалната база;
2. средства за повишаване на качеството на обучението;
3. средства за развитие и за подпомагане на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО;
4. библиотечно-информационно осигуряване;
5. други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се предоставят на училищата с високи или с ниски образователни резултати и се използват, както следва:

1. от училищата с високи образователни резултати – по тяхна преценка за допълнително финансиране на дейностите им и/или за поощряване на педагогическите специалисти;
2. от училищата с ниски образователни резултати – целево за реализиране на програми или отделни мерки за повишаване на образователните резултати.

(3) Средствата по ал. 1, т. 2, предоставени за училищата с ниски образователни резултати, се разходват след предварително одобрено разпределение от първостепенния разпоредител с бюджет и не може да се използват за възнаграждения на педагогическите специалисти.

(4) Образователните резултати по ал. 2 се определят по методология, утвърдена с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите. Задължителен елемент от методологията са резултатите от обучението и оценката от инспектирането.

(5) Условията и редът за разпределение на средствата по ал. 1 се определят от Министерския съвет за средствата от държавния бюджет и/или съгласно правилата за финансиране от съответния европейски фонд или програма.

Чл. 192. (1) ОУ „Иван Вазов“ прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:

1. на второстепенен разпоредител с бюджет, а в общините с районно деление – на второстепенен или третостепенен разпоредител с бюджет по решение на общинския съвет;
2. да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
3. да се разпорежда със средствата на училището;
4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците

в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.
(2) Първостепенните разпоредители с бюджет делегират права на директорите на училища да реализират собствени приходи, като им предоставят за управление ползваната от тях държавна или общинска собственост в случаите, в които те не разполагат с тези права по силата на нормативен акт. По изключение може да не се делегира правото за реализиране на приходи от ползваната от училищата държавна или общинска собственост, когато тя представлява относително териториално обособена единица, която има самостоятелно отчитане на разходите и не представлява част от присъщата на училището дейност.
(3) Училището публикува на интернет страницата си утвърдения си бюджет и отчета за изпълнението му.
Чл. 193. Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището, детската градина или центъра за подкрепа за личностно развитие в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият правилник е приет на заседание на педагогическия съвет – Протокол № 16/14.09.2026 г. и утвърден със Заповед № 1573/14.09.2026 г. на директора на ОУ „Иван Вазов“ – гр. Русе.
2. Правилникът може да бъде променян само от органа, който го е гласувал – ПС.
3. Правилникът е приведен в съответсвие с чл. 50 от ЗПУО, в съответствие с чл. 181 от КТ и влиза в сила от датата на приемането му от ПС на училището.
4. Промените, приети с нормативни актове на МОН, се отразяват в този правилник.
5. Директорът може да издава заповеди и наредби, с които регламентира неуредени с този правилник или други нормативни актове въпроси.
6. Педагогическият съвет взема решения от неговата компетенция по въпроси, неуредени в този правилник.
7. Този правилник е задължителен за спазване от училищното ръководство, педагогическия и непедагогическия персонал и учениците.
8. С настоящия правилник са запознати педагогическият персонал на училището и учениците.
9. Класните ръководители запознават учениците и родителите им с Правилника за дейността на училището срещу подпис.
10. Неизпълнението на училищния правилник е нарушение на трудовата дисциплина и за неговото неспазване работниците, служителите и учениците носят дисциплинарна отговорност и се наказват съгласно КТ.
11. Правилникът за дейността на училището се съхранява при директора.